

Aanvullend onderzoek Huismus, Gierzwaluw & Vleermuizen

Garage Brouwer
Emmerweg 8
7751 AN, Dalen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Aanvullend onderzoek

Huismus, Gierzwaluw & Vleermuizen

Garage Brouwer

Emmerweg 8,

7751 AN Dalen

Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtgever:	RooBeek Advies Nautilusstraat 7b 7821 AG, Emmen
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Dalen
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Jos Hoekerswever
Projectcode:	2021 – 041
Rapportcode:	2021 - 052
Datum:	29.09.2021
Collegiale toets:	Jos Hoekerswever
Status:	Concept 1

2

Te citeren als: Ruiter E.J. 2021. Aanvullend onderzoek huismus, gierzwaluw & vleermuizen. Garage Brouwer Emmerweg 8, 7751 AN Dalen. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 052. In opdracht van: RooBeek Advies

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van RooBeek Advies. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	5
2.	Werkwijze en inspanning	6
2.1.	Huismus	6
2.2.	Gierzwaluw	7
2.3.	Vleermuizen	7
2.2	Volledigheid inventarisatie	8
3.	Omschrijving plangebied	9
4.	Resultaten	11
5.	Conclusies en adviezen	14
5.1	Conclusies	14
5.2	Adviezen	14
6.	Geraadpleegde Bronnen	15
Bijlage 1.	Foto-impressie plangebied	16
Bijlage 2.	Wettelijk kader	18

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om aan de Emmerweg 8 te Dalen een voormalig tankstation te slopen om ter plaatse ruimte te maken voor woningbouw. De voorgenomen ingreep kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde diersoorten die ter plaatse of in de directe omgeving leven in het geding komen. Hierbij wordt special gedacht aan jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen en vaste verblijfplaatsen van diverse vleermuissoorten. Na het uitvoeren van een quickscan flora en fauna¹ op 26 februari 2021 is vast komen te staan dat niet kan worden uitgesloten dat er ter plaatse mogelijk vleermuizen aanwezig zijn die de huidige bebouwing benutten als vaste verblijfplaats of jaarrond beschermde broedplaats.

RooBeek Advies heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Dalen benaderd met de vraag een aanvullend onderzoek volgens vleermuisprotocol 2021 uit te voeren. Alcedo Natuurprojecten heeft dit onderzoek in de periode mei tot en met september 2021 uitgevoerd. Deze rapportage is een weerslag van de behaalde resultaten van dit onderzoek.

4

1.2. Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Zijn er in de bebouwing aan de Emmerweg 8 te Dalen jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen aanwezig;
- Zijn er in de bebouwing aan de Emmerweg 8 te Dalen jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluwen aanwezig;
- Wordt de bebouwing aan de Emmerweg 8 te Dalen gebruikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen;
- Wordt de bebouwing aan de Emmerweg 8 te Dalen een belangrijke schakel in een vliegroute voor vleermuizen;
- Wordt de bebouwing aan de Emmerweg 8 te Dalen een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen.

---

¹ Ruiter E.J. 2021. Quickscan Flora & Fauna Locatie Garage Brouwer Emmerweg 8, 7751 AN, Dalen Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 016. In opdracht van: RooBeek Advies

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de werkwijze en onderzoeksinspanning beschreven welke zijn geleverd per soort of soortgroep, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de onderzochte locatie, daarna wordt in hoofdstuk 4 het resultaat van dit onderzoek per soort of soortgroep besproken en toegelicht, vervolgens worden in hoofdstuk 5 de conclusies gepresenteerd en aanbevelingen gedaan voor eventueel te nemen vervolgstappen. Ten slotte staat in hoofdstuk 6 welke bronnen er zijn geraadpleegd. De bijlagen bevatten een foto-overzicht van de onderzochte locatie en een beknopte omschrijving van het wettelijk kader waarbinnen dit onderzoek is verricht.

2. Werkwijze en inspanning

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode maart tot en met september 2021. Al naar gelang de te onderzoeken soorten varieerde de aard van het onderzoek. Alle onderzoeken werden echter uitgevoerd volgens de daarvoor vigerende onderzoeksmethoden. Die methoden worden hieronder per soort of soortgroep uiteengezet.

2.1. **Huismus** *Passer domesticus*

Huismussen werden onderzocht op basis van het Kennisdocument Huismus van BIJ12.

In dit document wordt het volgende voorgeschreven:

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huisvlieg aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- goede omstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied)
- Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

6

Tabel 1: Onderzoeksmomenten huisvlieg

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bewolking Octa	Opm.
29-4-2021	07.00 – 09.00 uur	8	1	4/8	geen
12-5-2021	06:00 - 08:00	11	1	7/8	geen

De onderzoeksmomenten werden gepland op basis van goede weersverwachtingen en vonden plaats rondom zonsopkomst. Op heldere dagen die daarna warm en zacht worden, daalt de temperatuur rond zonsopkomst vaak scherp. De ervaring leert dat vogels bij dit soort omstandigheden –koude zonsopkomst gevolgd door een warme dag- altijd wel zingen en actief zijn. Regen, harde wind gecombineerd met kou zijn daarentegen niet gunstig. Bij de onderzoeksmomenten van dit onderzoek kwamen dergelijke omstandigheden niet voor.

2.2. Gierzwaluw *Apus apus*

Gierzwaluwen werden onderzocht op basis van het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12).

In dit document wordt het volgende voorgeschreven:

De afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan voldoende aannemelijk gemaakt worden als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen
- waarvan minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli (jongen aanwezig)
- tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang
- tijdens goede (droge) weersomstandigheden.

Tabel 2: Onderzoeksmomenten gierzwaluw

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bew Octa	Opm.
01-06-2021	20:45 - 22:45	15	2	4/8	geen
22-06-2021	20:30 - 22:30	20	1	4/8	geen
13-07-2021	20:15 - 22:15	14	2	4/8	geen

7

2.3. Vleermuizen *Chiroptera*

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Hierbij werd gebruikt gemaakt van een batdetector, batlogger en warmtebeeldcamera. In het kraam- en paarseizoen van 2021 werd het plangebied geïnventariseerd op vleermuizen. De onderzoeksmethode die werd toegepast is omschreven in het vleermuisprotocol 2021. De soorten die werden geïnventariseerd op basis van verwachting van aanwezigheid betreffen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze verwachting is gebaseerd op enerzijds data uit de NDFF en anderzijds goede bekendheid met het gebied en de daar voorkomende soorten van de onderzoeker. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen.

Tabel 3: Onderzoeksmomenten vleermuizen

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bew. Octa	Opm.
01-06-2021*	20.25 – 23.45	15	2	4/8	geen
22-06-2021*	03.00 – 05.00	11	1	4/8	geen
13-07-2021*	20.50 – 23.50	19	2	4/8	geen
02-09-2021**	20.30 – 22.30	12	1	4/8	geen
23-09-2021**	19.30 – 21.30	14	1	4/8	geen

*Onderzochte functies: vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats

** Onderzochte functies: vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats, baltsverblijfplaats

2.4. Volledigheid inventarisatie

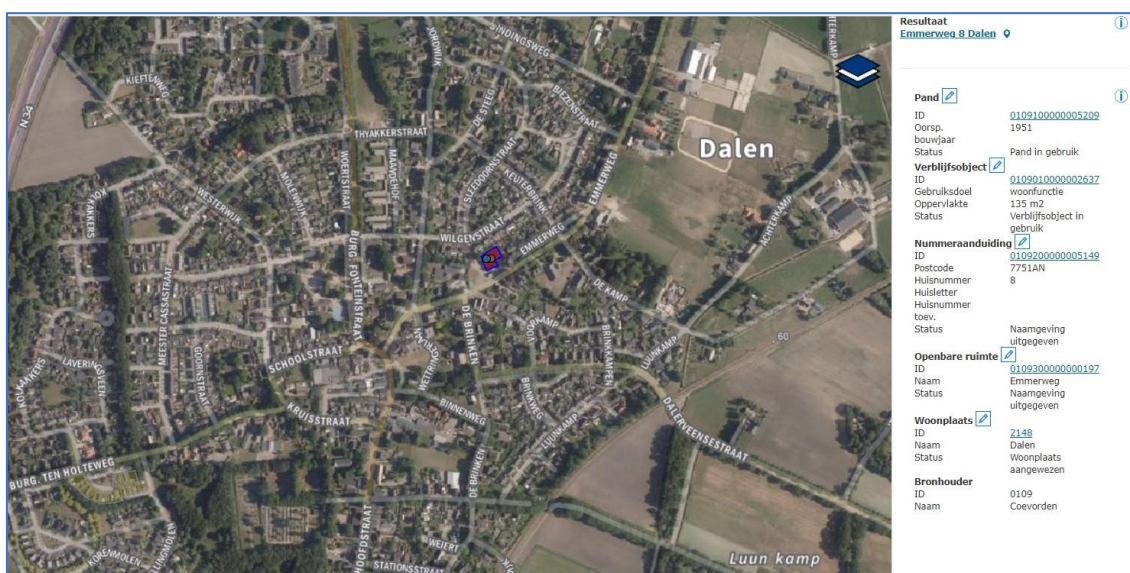
De inventarisatie is uitgevoerd volgens kennisdocumenten Huismus en Gierzwaluw van BIJ12 en het Vleermuisprotocol 2021. De bij dit onderzoek betrokken ecooloog is ervaren op dit vakgebied en heeft bij de uitvoer van het veldwerk niets over het hoofd gezien of verzuimd te onderzoeken. Hiermee is dit aanvullende onderzoek meer dan volledig uitgevoerd en is de volledigheid van deze inventarisatie gegarandeerd.

3. Omschrijving plangebied

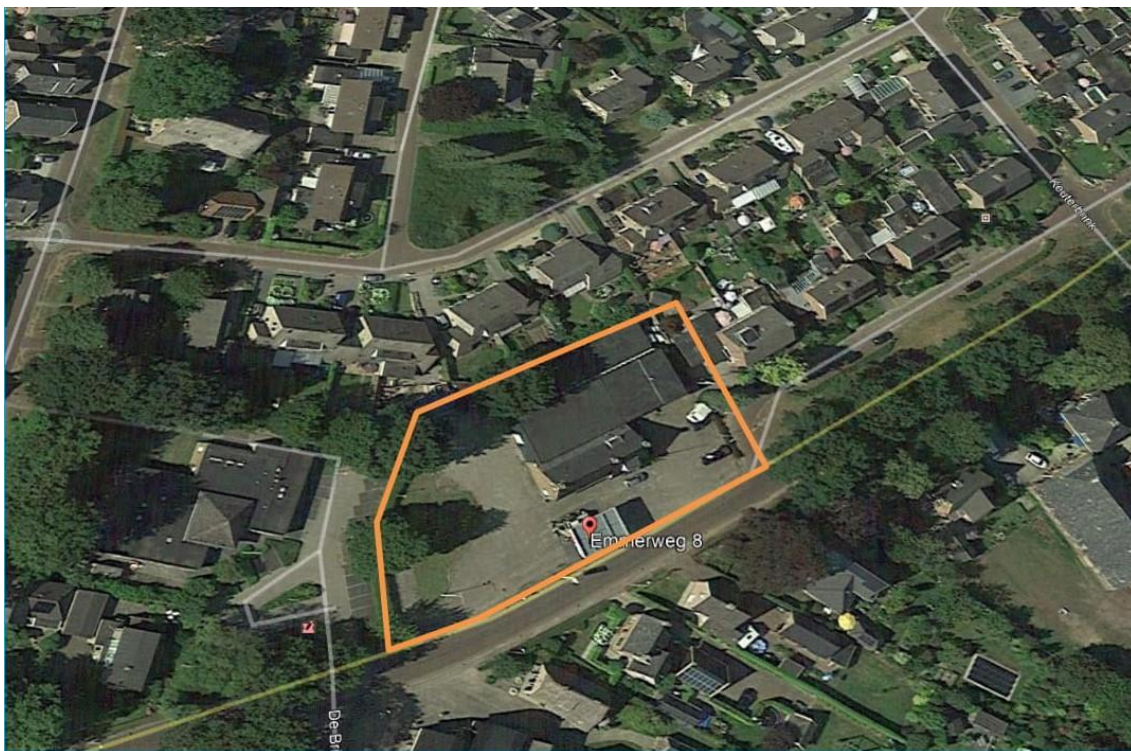
Het plangebied betreft een voormalig tankstation met daarnaast een woonhuis en een bedrijfsgebouwe met een voormalige winkel en daarachter een loods/werkplaats. Momenteel in gebruik als fietsenwinkel/werkplaats. Het woonhuis, met twee verdiepingen, stamt uit 1951 (bron: kadaster). Dit woonhuis (inclusief winkelgedeelte) is opgetrokken uit bakstenen muren met een spouw. Het heeft een zwart pannendak. Er is sprake van enkele dakkapellen. Het geheel verkeert in een matige staat van onderhoud. De loods/werkplaats is gebouwd van damwand-profielplaten en heeft een plat dak. Dit gebouw is relatief nieuw in verkeer in goede staat van onderhoud. De omgeving van woonhuis, tankstation en loods is vrijwel geheel bestraat. Op de erfgrans staan welke enkele hoge bomen (zomereiken en een douglasspar).

Voor een impressie van de onderzochte locatie: zie bijlage op pagina 24.

Figuur 1: Ligging van de onderzochte locatie in Dalen. Bron: BAG Viewer.

De voorgenomen ingreep bestaat uit sanering van alle bestaande bebouwing om ter plaatse ruimte te creëren voor woningbouw bestaand uit twee woongebouwen met in totaal 12 appartementen. n behoefte van deze plannen zullen voor zover bekend geen bomen worden gekapt en geen watergangen, poelen of vijvers worden gedempt.

Figuur 2: Exacte ligging van de onderzochte locatie. Bron: RooBeek Advies.

4. Resultaten

Er zijn tijdens dit onderzoek diverse soorten waargenomen die al dan niet bescherming genieten via de Wnb. Hieronder worden ze per soort of per soortgroep besproken en wordt aangegeven welke consequenties dit heeft ten aanzien van de voorgenomen plannen.

4.1. *Huismus Passer domesticus*

Via dit onderzoek is vastgesteld dat er ter plaatse huismussen broeden. Deze soort is tijdens alle voor deze soort gerichte onderzoeksrondes aangetroffen. Nest-indicaties bestonden uit waarnemingen van een zingend mannetje in de dakgoot en voedselvluchten richting het nest. Het nest bevindt zich onder een opstaande dakpan in de zuidwesthoek van het dak. Zie figuur 3.

Figuur 3: Locatie van huismussennest. Inzet: close up van de betreffende losse dakpan.

4.2. Gierzwaluw *Apus apus*

De aanwezigheid van gierzwaluwen is niet vastgesteld. Tijdens alle voor deze soort gerichte onderzoeksrondes werden geen gierzwaluwen op de planlocatie of in de buurt daarvan waargenomen.

4.3. Vleermuizen *Chiroptera*

Op basis van resultaten die dit onderzoek heeft opgeleverd is vastgesteld dat de volgende vleermuissoorten in de (directe) omgeving van de onderzochte locatie voorkomen. Het betreft:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Hieronder worden de genoemde soorten besproken.

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

In de te onderzoeken bebouwing werden geen gewone dwergvleermuizen vastgesteld die deze plek benutten als vaste verblijfplaats. Wel werden tijdens alle onderzoeksrondes gewone dwergvleermuizen vastgesteld die rondom de bebouwing aanwezig waren om er te foerageren. Deze dieren kwamen uit de in de wijdere omgeving aanwezige kolonies.

12

Laatvlieger *Eptesicus serotinus*

Laatvliegers werden tijdens vrijwel alle onderzoeksrondes waargenomen. Het betrof steeds enkele exemplaren die langs vlogen of voor kortere of langere tijd foeragerend aanwezig waren. Van enige binding met de bebouwing op de onderzochte locatie was geen sprake.

Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Tijdens de onderzoeksrunde van 2 september werd een rosse vleermuis waargenomen. Het betrof een overtrekkend exemplaar. Van enige binding met het plangebied was geen sprake.

4.4. Overige soorten

Ransuil *Asio otus*

Zowel tijdens het uitvoeren van de quickscan op 26 februari 2021 als tijdens de bezoeken ten behoeve van dit onderzoek is geconstateerd dat de douglasspar op de erfgrans met Emmerweg 10 fungeert als belangrijk roestboom voor meerdere ransuilen.

Eén van de ransuilen in de douglasspar.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1. Conclusies

Algemeen

Op basis van de bevindingen van dit aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld dat de volgende via de Wnb beschermde soorten op de onderzochte locatie of de directe omgeving daarvan zijn aangetroffen:

- Huismus *Passer domesticus*
- Ransuil *Asio otus*
- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Specifiek

Van de hierboven genoemde via de Wnb beschermde soorten heeft alleen de huismus een jaarrond beschermde nestplaats in de onderzochte bebouwing van de Emmerweg 8 te Dalen.

5.2. Adviezen

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt het volgende geadviseerd:

- Om de plannen te kunnen realiseren is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk, omdat via dit aanvullend onderzoek is aangetoond dat er ter plaatse geen sprake is van een jaarrond beschermde nestplaats van een huismus;
- Bij het aanvragen van een ontheffing is ook het aanleveren van een activiteitenplan noodzakelijk. Daarin wordt omschreven op welke wijze mitigerende en compenserende maatregelen worden gerealiseerd;
- Geadviseerd wordt om in dit plant 5 huismussenkasten van het type <https://www.veldshop.nl/nl/mussenkoloniekast-1sp.html> in de nieuwbouw op te nemen;
- Omdat er sprake is van een vleermuis-arme omgeving, wordt geadviseerd om in de geplande nieuwbouw (inbouw- of opbouw)vleermuiskasten op te nemen;
- Geadviseerd wordt om 5 kasten van het type <https://www.veldshop.nl/nl/ans-3-vleermuiskast.html> op te nemen in de nieuwbouw;
- Geadviseerd wordt om de douglasspar op de erfgrans met Emmerweg 10 te behouden. Het is een belangrijk rustplaats (jaarrond) voor één of meerdere ransuilen.

6. Geraadpleegde bronnen

Disclaimer: Bronvermeldingen staan in dit document doorgaans vermeld in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk van de quickscan vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, alsmede relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlassen. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, zoogdieren, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlassen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit overige vakbladen van onder meer SOVON, RAVON, FLORON en overige PGO's;

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosis.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Quickscanhulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth

Bijlage 1: Foto-impressie plangebied

16

Bijlage 2: Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

18

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevestigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
<p>Artikel 3.1 lid 1</p> <p><i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i></p>	<p>Artikel 3.5 lid 1</p> <p><i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i></p>	<p>Artikel 3.10 lid 1a</p> <p><i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i></p>
<p>Artikel 3.1 lid 2</p> <p><i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i></p>	<p>Artikel 3.5 lid 2</p> <p><i>Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.</i></p>	<p>Artikel 3.10 lid 1b</p> <p><i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i></p>
<p>Artikel 3.1 lid 3</p> <p><i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i></p>	<p>Artikel 3.5 lid 3</p> <p><i>Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i></p>	<p>Artikel 3.10 lid 1c</p> <p><i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i></p>
<p>Artikel 3.1 lid 4 en lid 5</p> <p><i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i></p>	<p>Artikel 3.5 lid 4</p> <p><i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i></p>	
	<p>Artikel 3.5 lid 5</p> <p><i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</i></p>	

